

ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๒๕๕

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดที่ดินแทนที่
เกษตรกรผู้ถึงแก่ความตาย (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๓๔๔๒

ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๒. หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๔๔๘๔

ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนผังชักซ้อมแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ
และการจัดที่ดินแทนที่เกษตรกรผู้ถึงแก่ความตาย (เพิ่มเติม)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ชักซ้อม
แนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดที่ดินแทนที่เกษตรกร
ผู้ถึงแก่ความตาย รวมทั้งกำหนดแนวทางการพิจารณาลำดับและชั้นของทายาทเกษตรกรผู้ถึงแก่ความตาย
ดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) สอดคล้องกับหลักการ
และเจตนารมณ์ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการ
ทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ระเบียบฯ) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากแนวทางปฏิบัติงานตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ข้อ ๓.๓
ได้กำหนดให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่ทายาทผู้ยื่นคำขอได้โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนด ๑ ปี
นับแต่วันที่เกษตรกรถึงแก่ความตาย หรือนับแต่วันที่ระเบียบฯ มีผลใช้บังคับ (กรณีเกษตรกรถึงแก่ความตายก่อน
วันที่ระเบียบฯ มีผลใช้บังคับ) หาก ส.ป.ก.จังหวัด ได้รับคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วนจากทายาท
ซึ่งทายาทผู้อยู่ในลำดับก่อนและลำดับเดียวกันกับทายาทนั้นได้ยื่นคำขอหรือได้สละการรับมรดกสิทธิการเช่า
หรือเช่าซื้อหรือสละการขอรับการจัดที่ดินแทนที่ครบถ้วนทุกรายแล้ว อย่างไรก็ตาม การสละการรับมรดกสิทธิ
การเช่าหรือเช่าซื้อหรือสละการขอรับการจัดที่ดินแทนที่ของทายาทในบางกรณี อาจมีผลให้ผู้สืบสันดาน
ของทายาทที่สละสิทธินั้นมีสิทธิขอรับการพิจารณาคัดเลือกและจัดที่ดินได้ตามนัยของหนังสือที่อ้างถึง ๒ ดังนั้น
ส.ป.ก. จึงขอชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ข้อ ๓.๓ พร้อมทั้งจัดส่ง
แผนผังชักซ้อมแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดที่ดิน
แทนที่เกษตรกรผู้ถึงแก่ความตาย (เพิ่มเติม) (สิ่งที่ส่งมาด้วย) เพื่อให้การคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร
ในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

๑. ในการตรวจสอบพยานหลักฐานเกี่ยวกับการแสดงเจตนาสละการรับมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ
หรือสละการขอรับการจัดที่ดินแทนที่ของทายาทผู้อยู่ในลำดับก่อนและลำดับเดียวกันกับทายาทผู้ยื่นคำขอนั้น
ให้พิจารณาเจตนาของทายาทผู้สละสิทธิว่ามีความประสงค์จะสละสิทธิเพื่อให้ทายาทผู้ยื่นคำขอดังกล่าว
เป็นผู้ได้รับพิจารณาแทนสิทธิของตน หรือประสงค์จะสละสิทธิเพื่อให้ผู้สืบสันดานของตนเข้าสืบสิทธิแทน

/๒. หากเป็น...

๒. หากเป็นกรณีการสละสิทธิเพื่อให้ทายาทผู้ยื่นคำขอเป็นผู้ได้รับพิจารณาแทนสิทธิของตน โดยไม่ประสงค์จะให้ผู้สืบสันดานเข้าสืบสิทธิ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการปิดประกาศเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสีย มีโอกาสได้รับทราบ คัดค้าน หรือยื่นคำขอเพิ่มเติมและพิจารณาคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่ทายาทผู้ยื่นคำขอได้ โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนด ๑ ปีนับแต่วันที่เกษตรกรถึงแก่ความตาย หรือนับแต่วันที่ระเบียบฯ มีผลใช้บังคับ (กรณีเกษตรกรถึงแก่ความตายก่อนวันที่ระเบียบฯ มีผลใช้บังคับ) ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหนังสือที่อ้างถึง ๑ ข้อ ๓.๓ ซึ่งในกรณีนี้ผู้สืบสันดานของทายาทผู้สละสิทธินั้นไม่ถือเป็นผู้มีสิทธิขอรับการพิจารณาคัดเลือกและจัดที่ดินจากการสืบสิทธิของทายาทดังกล่าว

๓. หากเป็นกรณีการสละสิทธิเพื่อให้ผู้สืบสันดานของตนเข้าสืบสิทธิแทน ซึ่งมีผลให้ผู้สืบสันดานนั้นสามารถเข้าสืบสิทธิของทายาทดังกล่าวได้ตามนัยของหนังสือที่อ้างถึง ๒ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด พิจารณาคำขอเมื่อครบกำหนดเวลาข้างต้น หรือพิจารณาคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่ทายาทผู้ยื่นคำขอโดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดเวลาดังกล่าวในกรณีที่ไปปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหนังสือที่อ้างถึง ๑ ข้อ ๓.๓ แล้วแต่กรณี

๔. การพิจารณาเจตนาของทายาทผู้สละสิทธิตามข้อ ๑ อาจกระทำได้โดยวิธีการแสดงข้อความพร้อมลงลายมือชื่อไว้ในแบบ หรือบันทึกถ้อยคำเพิ่มเติมและลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่ หรือโดยวิธีการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ในการนี้ ส.ป.ก. จึงขอให้จังหวัดโปรดแจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัด ทราบแนวทางปฏิบัติงานข้างต้นต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

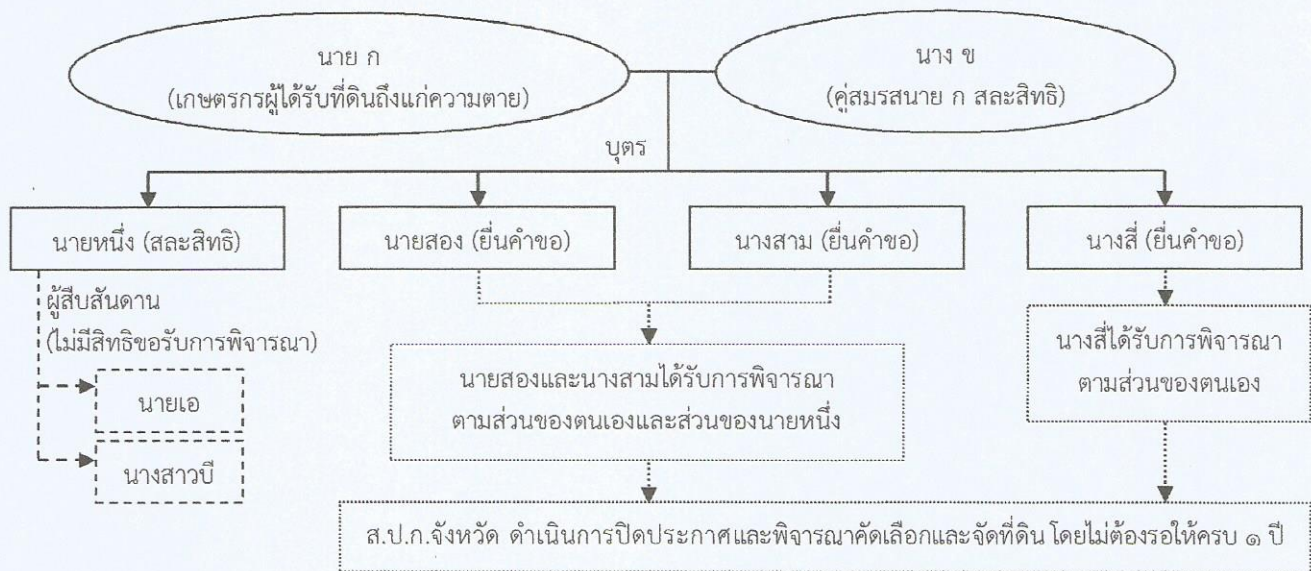
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๒๙๐๔

**แผนผังชักซ้อมแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ
และการจัดที่ดินแทนที่เกษตรกรผู้ถึงแก่ความตาย (เพิ่มเติม)**

ตัวอย่างที่ ๑ นายหนึ่งแสดงเจตนาสละสิทธิให้นายสองและนางสามเป็นผู้ได้รับพิจารณาแทนสิทธิของตน
โดยไม่ประสงค์จะให้ผู้สืบสันดานเข้าสืบสิทธิ

ตัวอย่างที่ ๒ นายหนึ่งแสดงเจตนาสละสิทธิให้ผู้สืบสันดานของตนเข้าสืบสิทธิแทน

